

FORORD

Denne boken er skrevet for å dekke behovet for en lærebok om personvernforordningen. Jeg antar den også kan være til god nytte for langt flere enn studenter. Ambisjonen har vært å sette bestemmelsene i sammenheng – forklare og drøfte, ikke bare gjennomgå bestemmelsene én etter én. Arbeidet med boken har vært krevende. Mange elementer i personvernforordningen er rett og slett vanskelige å forstå. Ikke sjelden er tolkningsresultatene usikre. Dessuten har det vært en stor utfordring å forklare de mange komplekse og ofte uklare bestemmelsene uten å ty til misvisende forenklinger. En annen utfordring har vært å unngå å bli smittet av språket i forordningen, som ligger milelangt fra det vi i norsk rettstradisjon vil kalle klarspråk.

Jeg har arbeidet med personvernspørsmål i om lag 30 år, og har vært så heldig å ha hatt to av pionerene innen personvernrett, professorene Knut S. Selmer og Jon Bing, som kolleger ved Senter for rettsinformatikk. Knut og Jon var blant de første i Norge som satte personvern under debatt. De analyserte, utviklet forståelser av og satte ord på hva personvern kan sies å handle om. Jeg skylder dem en stor takk. Takk også til kollega Lee A. Bygrave. Sammen har vi gitt ut tre utgaver av *Personvern i informasjonssamfunnet* (første utgave i 2004, tredje utgave i 2016). Dette samarbeidet og diskusjoner med Lee om sentrale bestemmelser i personvernforordningen har bidratt mye til det jeg kan om personopplysningsrett.

Til slutt en stor takk til det fantastiske, vitale og inspirerende miljøet ved Senter for rettsinformatikk.

Røa, 1. desember 2019

Dag Wiese Schartum

INNHOOLD

1	INNLEDNING	13
1.1	Personvern.....	13
1.1.1	Personvern og personopplysningsvern	13
1.1.2	Kort lovgivningshistorikk.....	16
1.1.3	Introduksjon av sentrale elementer i personopplysningsvernet.....	18
1.2	Om innhold og kildebruk i denne boken	22
1.3	Oversikt over personvernretten	26
1.3.1	Det store bildet.....	26
1.3.2	Personvernforordningen: bakgrunn og oversikt	29
1.3.2.1	Generelt.....	29
1.3.2.2	Forholdet til personopplysningsloven	31
1.4	Eksempel på hvordan viktige bestemmelser i forordningen kommer til anvendelse	34
1.5	Hvor gjelder forordningen?	38
1.6	Hva gjelder forordningen for?	39
1.6.1	Innledning og oversikt.....	39
1.6.2	«Personopplysninger».....	41
1.6.3	Om skillet mellom særlige kategorier og alminnelige personopplysninger...	46
1.6.4	Om hvordan personopplysninger kan komme til uttrykk.....	48
1.6.5	«Behandling» (av personopplysninger).....	48
1.6.6	«Helt eller delvis automatisert behandling», herunder «profilering»	50
1.6.7	Personregistre	52
1.6.8	Unntak for rent personlige eller familiemessige aktiviteter	53
1.6.9	Forholdet til ytringsfrihet	54
2	DE VIKTIGSTE AKTØRENE I FORORDNINGEN OG HVA DE I HOVEDSAK SKAL ELLER KAN GJØRE.....	57
2.1	Innledning og oversikt over aktørene som inngår i forordningen	57
2.2	Registrerte personer og tilknyttede aktører	59
2.3	Behandlingsansvarlig.....	60
2.3.1	Grunnleggende om rollen og begrepet.....	60
2.3.2	Hvem er behandlingsansvarlig?.....	62
2.3.3	Nærmere om organiseringen av det daglige behandlingsansvaret	63
2.3.4	Hvor bør behandlingsansvaret plasseres innenfor store hierarkiske organisasjoner?	67

2.3.5	Behandlingsansvar i henhold til nasjonal lovgivning	68
2.3.6	Felles behandlingsansvar.....	69
2.4	Databehandler.....	70
2.4.1	Generelt.....	70
2.4.2	Databehandleravtaler.....	73
2.5	Personvernombud hos behandlingsansvarlige og databehandlere.....	76
2.6	Representant for behandlingsansvarlige og databehandlere.....	82
2.7	Tilsynsmyndigheter	84
3	GENERELT OM KRAV TIL LOVLIG BEHANDLING AV PERSONOPPLYSNINGER.....	85
3.1	Oversikt	85
3.2	Prinsipper for behandling av personopplysninger	86
3.2.1	Oversikt og innledende betraktninger.....	86
3.2.2	Prinsippet om lovlighet, rettferdighet og åpenhet	88
3.2.3	Formålsbegrensningsprinsippet	91
3.2.4	Dataminimeringsprinsippet	92
3.2.5	Krav til opplysningskvalitet (riktighet)	93
3.2.6	Lagringsbegrensningsprinsippet.....	96
3.2.7	Integritet og konfidensialitet.....	98
3.2.8	Krav til etterlevelse av prinsippene.....	99
3.3	Formål med behandling av personopplysninger.....	100
3.3.1	Generelt om behandlingsformål.....	100
3.3.2	Nye formål som er uforenelig med opprinnelige formål	102
3.3.3	Behandling av personopplysninger for visse sekundærformål	105
3.3.4	Krav til garantier når det gjøres unntak for visse sekundærformål.....	108
3.4	Rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger.....	109
3.4.1	Innledning.....	109
3.4.2	Samtykke til å behandle vanlige og særlige kategorier av personopplysninger	113
3.4.2.1	Innledning	113
3.4.2.2	Forutsetningen om rettslig handleevne og spørsmålet om barns samtykke ..	114
3.4.2.3	Vilkår for gyldig samtykke.....	116
3.4.2.4	Forholdet mellom samtykkeerklæringen og andre skriftlige erklæringer ...	123
3.4.2.5	Tilbaketrekking av samtykke	124
3.4.3	Generelt om nødvendighetsvurderingene i artikkel 6 og 9	126
3.4.4	Nødvendige grunner til å behandle alminnelige personopplysninger	127
3.4.4.1	Avtaler med den registrerte	127
3.4.4.2	Rettslig forpliktelse	129
3.4.4.3	Vern av vitale interesser	129

3.4.4.4	Oppgave av allmenn interesse eller utøvelse av offentlig myndighet....	130
3.4.4.5	Berettiget interesse	132
3.4.5	Nødvendige grunner mv. for å behandle særlige kategorier personopplysninger (jf. «sensitive opplysninger»)	133
3.4.5.1	Innledning	133
3.4.5.2	Utøve visse forpliktelser og rettigheter.....	135
3.4.5.3	Vern om vitale interesser.....	136
3.4.5.4	Rettskrav	137
3.4.5.5	Viktige allmenne interesser.....	138
3.4.5.6	Forebyggende medisin mv.	140
3.4.5.7	Allmenne folkehelsehensyn.....	141
3.4.5.8	Arkivformål i allmennhetens interesse, forskning og statistikk.....	143
3.4.5.9	Behandling av ideelle organer og opplysninger den registrerte selv har offentliggjort.....	146
3.4.5.10	Adgang til å gi nasjonale bestemmelser om visse særlige kategorier personopplysninger	149
3.4.6	Behandling av personopplysninger om straffedommer og lovovertrедelser	149
3.4.7	Bruk av fødselsnummer og andre entydige identifikasjonsmidler	151
4	DEN REGISTRERTES RETTIGHETER MV.....	153
4.1	Generelt.....	153
4.1.1	Gruppering av bestemmelser og spørsmålet om hvem bestemmelsene gjelder.....	153
4.1.2	Adgang til å begrense rettighetene	155
4.2	Åpenhet og gjennomsiktighet	157
4.2.1	Innledning og om forholdet til annen innsynslovgivning.....	157
4.2.2	De ulike faste opplysningene som det skal gis informasjon om eller gis innsyn i	159
4.2.3	Nærmere om informasjonspliktene	172
4.2.3.1	Hovedreglene om informasjonsplikt og informasjon om bruk til andre formål.....	172
4.2.3.2	Tidspunkt for når informasjon skal gis, og formidlingsmåte	174
4.2.3.3	Unntak fra plikten til å informere	175
4.2.4	Nærmere om innsynsretten	178
4.2.4.1	Generelt.....	178
4.2.4.2	Om innsyn i den generelle informasjonen om behandlingen	178
4.2.4.3	Om innsyn i egne personopplysninger	180
4.2.4.4	Kostnader knyttet til innsyn i generell informasjon og egne opplysninger..	183

4.3	Andre rettigheter (retting, sletting mv.)	184
4.3.1	Innledning	184
4.3.2	Retting og supplering	185
4.3.3	Rett til sletting	188
4.3.3.1	Generelt	188
4.3.3.2	Tiltak for å maksimere effekten av sletting	191
4.3.3.3	Unntak fra bestemmelsene om sletting	192
4.3.4	Protest mot behandling	197
4.3.5	Begrenset behandling	200
4.3.4.1	Generelt	200
4.3.4.2	Situasjoner som gir rett til å kreve begrenset behandling	202
4.3.4.3	Virkningen av at behandlingen er begrenset, og gjennomføring	203
4.3.6	Underretningsplikt i samband med retting, sletting og begrenset behandling av personopplysninger	204
4.3.7	Dataportabilitet	206
4.4	Vern mot helt automatiserte, individuelle avgjørelser og profilering	208
4.4.1	Generelt	208
4.4.2	Unntak	212
4.5	Krav til gjennomføring av bestemmelser om registrertes rettigheter mv. ...	215
4.5.1	Innledning	215
4.5.2	Krav til språk	216
4.5.3	Kort om forholdet til annen veiledningsplikt	219
4.5.4	Identifisering av registrerte	220
4.5.5	Plikt til å respondere og treffe tiltak innen bestemte svartider	222
4.5.6	Betaling	223
4.6	Avsluttende kommentarer	224
5	OVERFØRING AV PERSONOPPLYSNINGER TIL TREDJESTATER OG INTERNASJONALE ORGANISASJONER	227
5.1	Innledning og oversikt	227
5.2	Generelt og grunnleggende prinsipp for overføring til tredjestater og internasjonale organisasjoner	229
5.3	Overføring av personopplysninger til tredjestater mv. på grunnlag av beslutning om tilstrekkelig beskyttelsesnivå	231
5.4	Overføring av personopplysninger til tredjestater når det er gitt nødvendige garantier	232
5.5	Overføring av personopplysninger til tredjestater i særlige situasjoner	234

6	BESTEMMELSER OM RISIKOVURDERING OG IVERKSETTELSE AV TEKNISKE, ORGANISATORISKE OG ANDRE TILTAK.....	237
6.1	Fellesspørsmål.....	237
6.1.1	Innledning.....	237
6.1.2	Risikovurderinger.....	238
6.1.3	Tiltak.....	243
6.2	Behandlingsansvarliges ansvar.....	247
6.3	Innebygd personvern og personvern som standardinnstilling.....	248
6.3.1	Innledning.....	248
6.3.2	Om forutsetningen for at det skal foreligge plikt til innbygging.....	250
6.3.3	Om når innbygging skal skje.....	251
6.3.4	Om hvordan innbygging skal skje.....	253
6.3.4.1	Generelt.....	253
6.3.4.2	Innbygging av bestemmelser om rettigheter og samtykke.....	254
6.3.4.3	Om innbygging av personvernprinsippene.....	259
6.3.5	Spesielt om personvern som standardinnstilling.....	261
6.4	Personopplysningsikkerhet.....	261
6.4.1	Innledning og oversikt.....	261
6.4.2	Sikkerhetstiltak.....	264
6.4.3	Melding til Datatilsynet om sikkerhetsbrudd, herunder krav til dokumentasjon.....	265
6.4.4	Underretning til registrerte om sikkerhetsbrudd.....	270
6.4.5	Testing og evaluering av sikkerhetstiltak.....	273
7	VURDERING AV PERSONVERNKONSEKVENSER OG FORHÅNDSDRØFTINGER.....	275
7.1	Innledning.....	275
7.2	Avgrensning av plikten til å konsekvensvurdere.....	277
7.3	Innholdsmessige krav til konsekvensvurderinger.....	280
7.3.1	Generelt.....	280
7.3.2	Systematisk beskrivelse av den planlagte behandlingsaktiviteten.....	280
7.3.3	Vurdering opp mot behandlingsformål.....	282
7.3.4	Vurdering opp mot risiko for rettigheter og friheter, samt vurdering av tiltak.....	282
7.4	Forholdet mellom konsekvensvurderinger og forhåndsdrøftinger med Datatilsynet.....	283
8	TILSYN.....	285
8.1	Innledning.....	285
8.2	Organisering av tilsynsmyndigheten.....	286
8.3	Nasjonale tilsynsorganer.....	287

9	ERSTATNINGSANSVAR, SANKSJONER OG BETYDNINGEN AV DOKUMENTASJON	289
9.1	Innledning	289
9.2	Erstatningsansvar	289
9.3	Straff og andre sanksjoner	291
9.3.1	Generelt	291
9.3.2	Utmåling av overtredelsesgebyr	293
9.4	Om betydningen av dokumentasjon	296
10	KLAGERETT OG ANDRE RETTSMIDLER	299
10.1	Innledning	299
10.2	Den registrertes rett til klage	302
10.2.1	Generelt	302
10.2.2	Krav vedrørende utøvelse av registrertes rettigheter	303
10.3	Klage fra behandlingsansvarlig og databehandler	306
10.4	Ideelle organisasjoners mulige rolle	306
	LITTERATUR OG KILDER	309
	Litteratur	309
	Lover og forskrifter	310
	Lovforarbeider og offentlige utredninger	311
	Annen lovgivning, konvensjoner mv.	311
	Rettsavgjørelser	312
	Personvernemndas avgjørelser	312
	Veiledninger og retningslinjer	312
	Annet	313
	STIKKORDREGISTER	314

LITTERATUR OG KILDER

LITTERATUR

- Bergsens Skullerud mfl. 2018 Åste Marie Bergsens Skullerud, Cecilie Rønnevik, Jørgen Skorstad og Marius Engh Pellerud, *Personvernforordningen (GDPR). Kommentartutgave*, (Oslo: Universitetsforlaget, 2018).
- Blume 2018a Peter Blume, *Den nye persondatarets aktører*, (København: Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2018).
- Blume 2018b Peter Blume, *Den nye persondataret*, (København: Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2018)
- Elgesem 1996 Dag Elgesem, «Personvern og registerforskning – etiske spørsmål», i *Retfærd*, 1996, bind 19, nr. 73, s. 47–60.
- Krauss Amundsen 2016 Elisabeth Krauss Amundsen, *Prioriteringsrekkefølge mellom de rettslige grunnlagene i personopplysningsloven § 8* (Oslo: Senter for rettsinformatikk, CompLex 1/2016) Tilgjengelig på <https://www.jus.uio.no/ifp/forskning/om/publikasjoner/complex/>
- Jarbekk og Sommerfeldt 2019 Eva Jarbekk og Simen Sommerfeldt, *Personvern og GDPR i praksis*, (Oslo: Cappelen Damm Akademisk, 2019).
- Mikkelsen 2005 Stein Mikkelsen, «Hva er forebygging?», publisert på Forebygging.no, Helsedirektoratet, Oslo 2005.
- Osberg 2019 Jens Osberg *Innsyn i automatiserte avgjørelser etter personvernforordningen*, (Oslo: Senter for rettsinformatikk, CompLex 2/2019) Tilgjengelig på <https://www.jus.uio.no/ifp/forskning/om/publikasjoner/complex/>
- Samuelsen 1972 E. Samuelsen, *Statlige databanker og personlighetsvern* (Oslo: Universitetsforlaget, 1972).
- Schartum 2008 Dag Wiese Schartum, «Designing and formulating data protection laws», i *International Journal of Law and Information Technology*, 2008, årgang 18, nr. 1, s. 1–27.

Schartum 2015	Dag Wiese Schartum, <i>Den elektroniske forvaltningen og loven</i> , (Oslo: Kommuneforlaget, 2015).
Schartum 2018	Dag Wiese Schartum, <i>Digitalisering av offentlig forvaltning. – Fra lovttekst til programkode</i> , (Bergen: Fagbokforlaget, 2018).
Schartum og Bygrave 2016	Dag Wiese Schartum og Lee A. Bygrave, <i>Personvern i informasjonssamfunnet</i> , (Bergen: Fagbokforlaget, 2016).
Schartum, Jansen og Tranvik 2017	Dag Wiese Schartum, Arild Jansen og Tommy Tranvik, <i>Digital forvaltning</i> (Bergen: Fagbokforlaget, 2017).
Stensrud 2020	Iver Tangen Stensrud, <i>Retten i det digitale Norge. Senter for rettsinformatikk, 1970–2020</i> . Bergen: Fagbokforlaget, 2020.
Wessel-Aas og Ødegaard 2018	<i>Personvern. Publisering og behandling av personopplysninger</i> , (Oslo: Gyldendal, 2018).

LOVER OG FORSKRIFTER

Grunnloven. Lov 17. mai 1814 om Kongeriket Norges Grunnlov

Aksjeloven. Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper

Arbeidsmiljøloven. Lov av

Forskrift 2. juli 2018 nr. 1107 om kameraovervåking i virksomhet

Arkivlova. Lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv

eKomloven. Lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon

Folkehelseloven. Lov av 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid

Forskrift 25. april 2003 nr. 486 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.

Forskningsetikkloven. Lov 28. april 2017 nr. 23 om organisering av forskningsetisk arbeid

Forskrift 21. desember 2000 nr. 1406 om skadedyrbekjempelse

Forvaltningsloven. Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker

Helseforskningsloven. Lov 20. juni 2008 om medisinsk og helsefaglig forskning

Forskrift 27. april 2018 om befolkningsbaserte helseundersøkelser

Helsepersonelloven. Lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)

Helseregisterloven. Lov 20. juni 2014 nr. 43 om helseregistre og behandling av helseopplysninger

Likestillings- og diskrimineringsloven. Lov 16. juni 2017 nr. 51 om likestilling og forbud mot diskriminering

Markedføringsloven. Lov 9. januar 2009 nr. 2 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv.

Offentleglova. Lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd

Pasientjournalloven. Lov 20. juni 2014 nr. 42 om behandling av helseopplysninger ved ytelse av helsehjelp (pasientjournalloven)

Pasient- og brukerrettighetsloven. Lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter

Personopplysningsloven 2018. Lov 15. juni 2018 nr. 38 om behandling av personopplysninger
Personopplysningsloven 2000. *Opphevet* lov 14. april nr. 31 om behandling av personopplysninger
Personregisterloven. *Opphevet* lov 9. juni 1978 nr. 48 om personregistre m.m. (personregisterloven)
Politiregisterloven. Lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten
SIS-loven. Lov 16. juli nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS)
Sikkerhetsloven. Lov 1. juni 2018 nr. 24 om nasjonal sikkerhet
Skadeserstatningsloven. Lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning
Straffegjennomføringsloven. Lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv.
Straffeloven. Lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff (straffeloven)
Vergemålsloven. Lov 26. mars 2010 nr. 9 om vergemål

LOVFORARBEIDER OG OFFENTLIGE UTREDNINGER

Arkivlovutvalget (NOU 2019: 9) Fra kalveskinn til datasjø
Forvaltningslovutvalget (NOU 2019: 5) Ny forvaltningslov – Lov om saksbehandlingen i offentlig forvaltning (forvaltningsloven)
Justis- og beredskapsdepartementet, Høring – Endringer i personopplysningsloven mv., september 2019
Prop. 56 LS (2017–2018). Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) og samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse av forordning (EU) nr. 2016/679 (generell personvernforordning) i EØS-avtalen
Prop. 139 L (2018–2019). Lov om behandling av opplysninger i kredittopplysningsvirksomhet
Skauge-utvalget (NOU 1997: 19) Et bedre personvern – forslag til lov om behandling av personopplysninger
Seip-utvalget (NOU 1975:10) Offentlige persondatasystem og personvern
Sandvik-utvalget (NOU 1974: 22) Persondata og personvern
Traavik-utvalget (NOU 2016: 19) Samhandling for sikkerhet

ANNEN LOVGIVNING, KONVENSJONER MV.

Databeskyttelsesloven (Danmark). Lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personopplysninger og om fri utveksling af sådanne opplysninger (Lov nr. 502 af 23/05/2018)
Datalag (Sverige, 1973:289), vedtatt 11. mai 1973.
EU, Direktiv (EU) 2016/680 om beskyttelse av fysiske personer ved behandling av personopplysninger for å forebygge, etterforske, avdekke eller straffefølge lovbrudd eller gjennomføring av straffereaksjoner, og om fri utveksling av slike opplysninger og opphevelse av rådets rammebeslutning 2008/977/JIS.

EU, EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2018/1807 av 14. november 2018 om en ramme for fri utveksling av andre data enn personopplysninger i Den Europeiske Union.

EU, Personverndirektivet (95/46/EF) *opphævet*

EU, Regulation on Privacy and Electronic Communications, draft, 20 September 2018.

Europarådet, Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK), 4. november 1950

Europarådet, Konvensjon om personvern i forbindelse med elektronisk databehandling av personopplysninger (1981/2018)

FN, FNs konvensjon om barnets rettigheter (barnekonvensjon), 20. november 1989

FN, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, 16. desember 1966

FN, Verdenserklæringen om menneskerettighetene, 10. desember 1948

Lag med kompletterende bestemmelser till EU:s dataskyddsförordning, vedtatt den 19. april 2018 (Sverige)

OECD, Guidelines Governing the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data, 23. september 1980

OECD, The OECD Privacy Framework, 2013

RETTSAVGJØRELSER

EU-domstolen, sak C-40/17, FashionID GmbH & Co. KG v Verbraucherzentrale NRW eV.

EU-domstolen, sak C-73/07

PERSONVERNEMNDAS AVGJØRELSER

PVN-2018-15 Sletting av personopplysninger i personalmappe etter avsluttet arbeidsforhold

PVN-2018-14 Behandling av personopplysninger på nettstedet Legelisten.no

PVN-2018-13 Sletting av personopplysninger i fylkesmannens arkiv

PVN-2018-11 Sletting av personopplysninger i personalmappe

PVN-2018-06 Begjæring om innsyn

PVN-2018-03 Nasjonalt tvillingregister – Behandlingsgrunnlag

VEILEDNINGER OG RETNINGSLINJER

Datatilsynet, veileder om databehandleravtaler, tilgjengelig på <https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/veiledere/databehandleravtale>

Datatilsynet, Programvareutvikling med innbygd personvern, tilgjengelig fra Datatilsynets nettsider <https://www.datatilsynet.no>

Datatilsynet, Sjekkliste for vurdering av personvernkonsekvenser (DPIA)», tilgjengelig fra <https://www.datatilsynet.no>

Det europeiske personvernrådet, Guidelines 4/2019 on Article 25 Data Protection by Design and by Default. Adopted on 13 November 2019. Veilederen var på høring frem til 16. januar 2020.

Det europeiske personvernrådet, Opinion 2/2019 on the draft list of the competent supervisory authority of Norway regarding the processing operations subject to the requirement of a data protection impact assessment (Article 35.4 GDPR).

Det europeiske personvernrådet, Guidelines 3/2018 on the territorial scope of the GDPR (Article 3) Version 2.012 November 2019

Det europeiske personvernrådet/Artikkel 29-gruppen, Guidelines on Automated individual decision-making and Profiling for the purposes of Regulation 2016/679. Adopted on 3 October 2017. As last Revised and Adopted on 6 February 2018.

Det europeiske personvernrådet /Artikkel 29-gruppen, Guidelines on transparency under Regulation 2016/679. Adopted on 29 November 2017. As last Revised and Adopted on 11 April 2018.

Det europeiske personvernrådet /Artikkel 29-gruppen, Guidelines on consent under Regulation 2016/679. Adopted on 28 November 2017. As last Revised and Adopted on 10 April 2018.

Det europeiske personvernrådet/Artikkel 29-gruppen, Guidelines on Data Protection Impact Assessment (DPIA) and determining whether processing is “likely to result in a high risk” for the purposes of Regulation 2016/679. Adopted on 4 April 2017. As last Revised and Adopted on 4 October 2017 (wp248rev.01)

Det europeiske personvernrådet /Artikkel 29-gruppen, Guidelines on Automated individual decision-making and Profiling for the purposes of Regulation 2016/679

EU, Joint practical guide of the European Parliament, the Council and the Commission for persons involved in the drafting of European Union legislation (2016)

FAD 2009: Fornyings og administrasjonsdepartementet, Statens kommunikasjonspolitikk, fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet 16. oktober 2009

ANNET

Norsk standard 5814:2008, Krav til risikovurderinger

Lover for Røde kors, vedtatt av Landsmøtet 2011

Human-Etisk Forbunds vedtekter

STIKKORDREGISTER

A

aktører, oversikt 37
alminnelige personopplysninger 46, 114, 127, 139, 242
alvorlighetsgrad 240
anonyme opplysninger 96, 156
anonymisering 109
arbeidsgiver 34, 120, 128, 140
arbeidsgivers styringsrett 72
arbeidsmedisin 140
arbeidstaker 120, 140
arbeidstakerorganisasjoner 147
arkiveringsformål i allmennhetens interesse 106
arkivformål i allmennhetens interesse 32, 81, 91, 118, 143, 151, 155, 164, 176, 187, 195, 247, 293
Artikkel 29-gruppen 24, 120, 211, 276
autentisering 152, 221, 256, 258
automatiseringsgrad 50, 52, 213, 250
automatiserte individuelle avgjørelser 277
automatiserte rutiner 259
automatisert rettsanvendelse 225
automatisert versus helt automatisert behandling 40
autonomi 13, 113
avdøde personer 42
avidentifisering 45, 96

B

barn 18, 54, 60, 89, 111, 123, 172, 216, 241, 271
barn, bøtenivå 294
Barnekonvensjonen 89
barn, informasjon og innsyn 218
barn, klart språk 218
barn, nedre aldersgrense 32, 114
barns rett til selv å bestemme 116

barns samtykkekompetanse 32, 114
barn, øvre aldersgrense 114, 115
behandling av personopplysninger 49
behandlingsansvarlige 76, 99, 119, 175, 229, 232
behandlingsansvarlig, etableringssted 38
behandlingsformål 100, 164
behandlingsgrunnlag 109
berettigede behandlingsformål 101
berettigede interesser 179
berettiget interesse 132, 165, 234
bevegelsesfrihet 40, 133
biometriske opplysninger 149, 152, 221, 279
biometriske teknikker 149

D

databehandler 54, 70, 99, 150, 154, 164, 175, 179, 229, 230, 232, 242, 266, 289, 290, 291, 297, 302
databehandleravtale 71, 188, 230, 246, 266, 290, 294
databehandleravtaler 73
databehandlere 76, 119, 238
databehandler, etableringssted 38
dataflytforordningen 228
dataminimeringsprinsippet 92, 109, 168, 189, 220
data protection by design 248
Data Protection Impact Assessment 276
datasystem 50
Datatilsynet 16, 21, 33, 286
Datatilsynet, klage til 303, 305
Datatilsynet, søksmål 302
delegerte rettsakter 30
demokrati 112, 138, 193, 196
demokratisk samfunn 88, 155
Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen 26

Det europeiske personvernrådet 24, 66, 87,
120, 211, 216, 218, 233, 244, 250, 253, 278, 286
d-nummer 152
dokumentasjon **265, 296**
dynamisk fortolkning av forordningen 300

E
entydige identifikasjonsmidler 152
erstatning 71
erstatningsansvar 289, 296, 299
erstatningsberettiget skade 291
etablert i Norge 38
etterforskning 155
etterfølgende tiltak 271
EU-pakten 89
Europarådets personvernkonvensjon 17
europeiske personvernrådet 84
EU-traktater 40, 89
EØS-avtalen 17, 24

F
fagforening 104, 121, 133, 147
familieliv 60
felles behandlingsansvar **69, 284, 302**
fingeravtrykk 43, 221
FN-konvensjonen om sivile og politiske
rettigheter 26
formålsbegrensningsprinsippet 91, 105
formålstolkning 48
forordning versus direktiv 17
forskningsformål 32, 81, 107, **143**, 151, 155,
164, 176, 195, 247
forsvar 155
forsvars- og sikkerhetspolitiske
interesser 32, 270
fortalen 23
fri flyt av personopplysninger 228
friheter og rettigheter 40
fullmakt 60, 62, 83, 114, 125, 127, 307
funksjon 101
fysisk person 42, 61
fødselsnummer 43, 104, 152, 221

G
genetiske opplysninger 42, 43, 47, 134,
149, 279
geografisk sfære 14
gjennomføringsakter 30
GPS 43, 54, 93, 183

H
helse- eller sosialtjenester 141
helseopplysninger 19, 41, 47, 134, 142, 149,
195, 272
helt automatiserte avgjørelsen, unntak
213
helt automatiserte avgjørelser 114, 119,
153, 185, **208**
helt automatiserte avgjørelser,
informasjon og innsyn 171
helt eller delvis automatisert behandling
40, 50
hjelpemidler 61
hudfarge 47
humant biologisk materiale 53
høy risiko 104, 149, 238, 265, 270, 272, 276,
278, 282, 283

I
ideell organisasjon 147
identifisering 44
ID-tyveri 293
informasjonsfrihet 55
informasjonsplikt 117, 120, 158, 162, 172,
270
informasjonssamfunnstjenester 115
informasjonssystem 50
innbrudd i datasystem 293
innebygd personvern **248**
innebygd personvern, automatisere 258
innebygd personvern, fastlegge
prosedyrer 257
innebygd personvern, interne regler 259
innsynsrett 28
instrukser til databehandler 75, 99, 246,
266, 290
instruksjonsmyndighet 67, 73
instruksjons- og
organisasjonsmyndighet 72
integritet for opplysninger 98, 232, 239,
262
integritet for personer 13, 89
internasjonale organisasjoner 229
internkontroll 281

J
juridiske personer 42, 43
juridiske tiltak 244
juridisk person 61

K

kameraovervåking 14, 279
 kameraovervåking, uekte 33
 kategorier av opplysninger 117
 kategorier av personopplysninger 162, 165
 kirker og religiøse sammenslutninger 293
 kjønn 44
 klage 155, 170, 223, 303, 306
 Kommisjonen 30, 75, 175, 230, 232, 235, 287
 kommunikasjon mellom mennesker 14
 konfidensialitet 98, 232, 239, 262
 konsesjon 16, 275
 kontaktopplysninger 164
 kredittopplysningsvirksomhet 42
 krenkelse av retten til privat kommunikasjon 293
 kroppshøyde 44
 kroppslig sfære 14
 kulturell identitet 43

L

lagringsbegrensningsprinsippet 96, 168, 220, 243
 lagringstid 168
 logging 269

M

medisinsk diagnostikk 141
 mengde personopplysninger 261
 midler 61
 monitorering 39, 77, 279
 mottaker 175
 mottakere av personopplysninger 166

N

nasjonal lovgivning, adgang til 17
 nasjonal lovgivning i Norge 31, 286
 nasjonal sikkerhet 155
 nødvendige garantier 232

O

OECDs retningslinjer om personvern 17
 offentlig innsyn 287
 offentlig sikkerhet 155
 omfang av behandlingen 261
 omfanget av behandlingen 250

operasjoner på personopplysninger 49
 opplysninger om straffedommer 32, 46, 78, 81, 82, 86, 103, 134, 277
 opplysningskvalitet 93, 187
 opplysningssfære 14
 organisering av behandlingsansvar 63
 overføring til internasjonale organisasjoner 229
 overføring til tredjestater 229
 overføring til tredjestater i særlige situasjoner 234
 overtredelsesgebyr 21, 63, 71, 295, 296
 overvåking av arbeidstakere 140

P

pedagogiske tiltak 244
 personlige eller familiemessige aktiviteter 54, 188
 personlige preferanser 51, 279
 personlige skattytere 210
 personlig integritet 13, 89
 personopplysninger 42
 personopplysninger om straffedommer 149
 Personopplysningsloven 2000 17
 personopplysningsikkerhet 261
 personopplysningsvern 26
 personregister 52
 personverndirektivet 17
 personvernkonsekvenser 275
 Personvernemnda 21, 24, 33, 55, 107, 110, 286, 287, 306
 Personvernemnda, søksmål 302
 personvernombud 76
 personvernombud, forholdet til arbeidsgiver 79
 personvernprinsippene 41, 60, 86, 99, 145, 239, 247, 248, 259
 personvern som standardinnstilling 261
 Politidirektivet 28
 Politiregisterloven 28
 politisk avveining 40
 politisk oppfatning 47
 politisk organisasjon 147
 politisk påvirkning 77
 politisk styring 287
 prinsippet om integritet og konfidensialitet 260
 privacy 16

privacy by design 248
 private sfærer 13
 privatliv 14, 16, 60
 profilering 50
 pseudonymisering 53, 93, 96, 98, 105, 109,
 188
 psykisk sfære 14

R

rapporteringsplikt 28
 rasemessig eller etnisk opprinnelse 47,
 133, 242
 register 52
 registrerte personer 59
 registrertes rettigheter 153
 religiøs eller filosofisk overbevisning 133
 religiøse normer 142
 religiøse symboler, bekledning og
 ritualer 47, 242
 religiøs organisasjon 147
 religiøs overbevisning 47
 representant for behandlingsansvarlige
 82
 representant for databehandler 82
 rettferdighet 89
 rettskilder 23
 rettslig grunnlag 20, 109, 164, 221, 293
 rettslig grunnlag, alternativt 128
 rettslig grunnlag, innførsel av
 opplysninger 230
 rettslig grunnlag, klage 302
 rettslig grunnlag, overføring til
 tredjestater 234
 rettsmidler 299
 rettssikkerhet 196, 213, 224, 232, 288, 291,
 296
 robusthet 239, 262

S

saklig virkeområde 39
 sanksjoner 289
 sannsynlighet 240
 seksuelle forhold 47, 134, 148
 sensitive personopplysninger 16, 32, 46,
 278
 sensitiv personopplysninger 149
 sensorer 48
 sertifisering 73
 sikkerhet 178, 201, 229, 233, 237, 239, 243

sikkerhetsbrudd 265
 sikkerhetsmatrise 240
 sikkerhetstiltak 264
 sletteplikt, behandlingsformål 189
 sletteplikt, rettslig grunnlag 189
 sosial identitet 43
 statistikkformål 32, 81, 143, 151, 155, 176,
 195, 247
 statistiske formål 108
 statsborger 18
 stedlig virkeområde 38
 stor skala 77, 78, 277, 279
 systematisk overvåking i stor skala 277
 systembestemmelser 22, 64
 systemmodul 50
 systemutvikling 86, 111, 141, 291
 særlige kategorier personopplysninger
 32, 46, 113, 126, 134, 139, 214, 221, 242,
 250, 271, 273, 277, 280

T

tanke-, tros- og religionsfrihet 40
 taushetsplikt 28, 33, 143, 166, 177, 194, 255,
 270, 288, 303
 taushetsplikt, straff for brudd 293
 tekniske og organisatoriske tiltak 109,
 243
 teknologinøytral lovgivning 29
 tilbaketrekking av samtykke 124, 165,
 180, 197, 259
 tilgjengelighet 219, 239, 261, 262
 tilstrekkelig beskyttelsesnivå 231
 tilsyn 285
 tilsynsmyndigheter 84
 tiltak 242
 tingenes internett 279
 trusselkategorier 98
 tvangsmulkt 292

U

uberettiget befatning med tilgangsdata
 293
 uforenelige formål 102
 umyndige 18, 60, 114
 underdatabehandler 74, 75, 164, 266
 underrette, plikt til å 270
 utenrikspolitiske interesser 32, 270

318 | PERSONVERNFORORDNINGEN

V

varighet av behandlingen 250, 261
veiledningsplikt 287
velferdsteknologi 279
Verdenserklæringen om
 menneskerettighetene 26
vern av varslere 303
villede handlinger 98, 239
vurdering av personvernkonsekvenser
 276

Y

ytringsfrihet 55, 87, 89, 133, 193, 196
ytrings- og informasjonsfrihet 40

Ø

økonomiske tiltak 244
økonomisk utbytte 147

Å

åpenhet 90, 157